

Србија неће банкротирати

Пише: Млађан Динкић
среда, 25 март 2009 18:59

(Вечерње новости, 25.03.2009)

Држава се спремила на немилосрдну сечу сопствених трошкова и велику штедњу! Како у интервјуу за “Новости” открива потпредседник Владе и министар економије Млађан Динкић, Влада Србије је за то спремила читав пакет мера.

Како ћете појефтинити државу, с обзиром на то да се државни апарат од 2000. увећао четири пута?

- Прво, све плате у јавном сектору биће замрзнуте и на томе ћемо уштедети 130 милиона евра. Смањићемо трансфере градовима и локалним самоуправама. Биће забрањено повећање броја запослених, а на место оних који оду у пензију неће бити примани нови. Положај државних службеника биће изједначен са запосленима у приватном сектору. Разне привилегије које су користили и чиновници и запослени у јавним предузећима биће укинуте. Нема говора ни о каквим бонусима. Забранићемо куповину нових аутомобила. Значи, одлучили смо да максимално скрешемо државне трошкове.

Шта ћете саопштити грађанима у четвртак, када буде потписан уговор са ММФ?

- Од ММФ очекујемо три милијарде евра у наредне две године за попуну девизних резерви НБС. То ће обезбедити стабилност динара и помоћи ће нам да се лакше прилагодимо реалности.

И, како бисте ви оценили “реалност” - као драматичну или катастрофалну?

Србија неће банкротирати

Пише: Млађан Динкић
среда, 25 март 2009 18:59

- Као тешку. Постоји неизвесност јер криза у свету још није достигла врхунац. Али, ситуација није драматична. Била би таква да Влада не ради ништа.

Многи управо критикују Владу да нема јасну стратегију и да сте “изгубили компас”...

- Те замерке не стоје. За разлику од Хрвата, Црногораца и Македонаца, који се баве изборима, ми имамо стабилну коалицију на власти и могућност да брже реагујемо. Режемо трошкове, упумпавамо ликвидност у привреду, а посебно приватни сектор, јер он запошљава 1,6 милиона људи, који “хране” 550.000 запослених у држави и јавним службама.

Ко у овом тренутку има главну реч у вођењу економске политике?

- Имамо апсолутни консензус око тога шта су проблеми и како их решавати. Са ситуацијом је детаљно упознат и председник Борис Тадић. Неке земље су у овој кризи банкротирале, попут Исланда, Летоније, Мађарска је на рубу пропасти. Ми ћемо сасвим сигурно то избећи. Моја порука грађанима је: Ситуација је тешка, али нема места паници!

Тешко је не паничити када чујете да директор Националне службе за запошљавање каже да месечно 10.000 људи остаје без посла?

- Свесни смо тога и боримо се за свако радно место. Обезбедили смо привреди повољне кредите уз услов да нема отпуштања. Повољним потрошачким кредитима стимулисали смо куповину домаће робе како би наше фабрике радиле. Кренули су и кредити за почетнике. Очекујемо да нове мере Владе максимално помогну привреди у датим околностима.

Може ли Влада да се носи са социјалним притисцима који се најављују?

Србија неће банкротирати

Пише: Млађан Динкић
среда, 25 март 2009 18:59

- Грађани су свесни реалности, само желе да чују истину. Морамо им објаснити шта ради Влада, а шта се дешава у свету. Сви морају бити свесни чињенице да није ова Влада изазвала кризу, већ да је она дошла споља. Ко год да је сада на власти, морао би да ради ово исто. Слушајући предлоге опозиције, имам утисак да они не разумеју најјасније шта се догађа. Није срећна околност сад бити у власти, али - или јеси или ниси. Лично, не плашим се одговорности, а сигуран сам да тако размишљају и моје колеге у Влади.

Када ће се ићи на ребаланс буџета?

- Већ почетком априла. На основу договора са ММФ затражићемо од комерцијалних банака у иностранству кредит за покривање дефицита српског буџета у износу од 500 милиона евра.

Колика је тачно буџетска “рупа”?

- Око 1,5 милијарди евра, што укључује и отплату домаћег и спољног јавног дуга. Део тог новца већ имамо на рачуну буџета док ћемо остатак обезбедити из приватизационих прихода, ЕУ и кредита међународних финансијских организација и комерцијалних банака.

Како ћемо да вратимо толике дугове?

- Срећом, Србија у односу на земље у окружењу и ЕУ има низак ниво јавног дуга и он је испод 30 одсто бруто домаћег производа. У Хрватској је 70, Немачкој 100, у Италија чак 110 одсто. Ми још имамо простора за задуживање.

Колико је Србија у овом тренутку задужена?

- Јавни дуг је 6,4, а приватни 15,5 милијарди евра.

Да ли се размишља о прекиду примене Прелазног трговинског споразума?

- Нема таквих идеја. Показало се да губитак прихода од царине није резултат споразума са ЕУ, него смањења увоза за чак 40 одсто у односу на исти период прошле године. Самим тим, и спољнотрговински дефицит је принудно преполовљен.

Да ли ће Влада ићи и на контролисање цена, што је, такође, најављивано?

- Да, одустаће се од многих повећања. На пример, ЕПС-у неће бити омогућено да повећа цену струје, која сигурно остаје на овом нивоу до краја године. Иде се на уштеде, од симболичних до крупних. Рецимо, више нема бонуса и репрезентације на рачун државе.

Можете ли у овом тренутку рећи колико ће криза трајати?

- Најмање две године. Епицентар ће се десити 2009, а онда следи лагано смиривање следеће године.

Да ли сте задовољни како гувернер брани курс динара?

- Да. Курс динара је у јануару депресирао не зато што је то гувернер хтео, него зато што је приватни сектор био принуђен да плати 600 милиона евра дуга банкама у иностранству. То се није наставило у фебруару и марту и зато се курс стабилизовао. Зато нам је важан договор са ММФ-ом. Многи кажу, зашто Динкић и Влада воде бригу о приватном дугу. Два су разлога: Прво - 1,6 милиона грађана Србије ради у тим предузећима. Друго, прекомерна отплата дуга, без прилива нових кредита, изазвала би дестабилизацију динара.

Хоће ли курс остати на овом нивоу?

Србија неће банкротирати

Пише: Млађан Динкић
среда, 25 март 2009 18:59

- Да, са репрограмирањем дуга приватног сектора и аранжманом са ММФ-ом.

Значи, гарантујете да Влада неће доћи у ситуацију да притиска Централну банку да штампа новац?

- Гарантујем! То тренутно ради Америка. Она има буџетски дефицит од 12 одсто БДП, и како не може да га покрије издавањем државних обвезница - штампа новац.

Последњих дана било је доста прича о мењању пореске политике, увођењу солидарног пореза. Шта је влада на крају одлучила?

- Око тога се још праве калкулације. Све ће се знати у четвртак. Сигурно је да богати треба више да поднесу терет кризе.

Да ли је продаја "Телекома" и даље опција?

- О томе се тренутно не разговара. У сваком случају, продаја "Телекома" не може бити алтернатива смањењу државних расхода.

Хоће ли се судбина ЕПС-а решавати ове године?

- ЕПС остаје у већинском власништву државе. Ићи ће се на концесије код изградње нових термоелектрана и хидроцентрала. Већ има заинтересованих инвеститора.

Министарство економије нашло се последњих дана на мети критика људи из правосуђа због препоруке да се прекину суђења и замрзну извршења одлука у радним споровима...

Србија неће банкротирати

Пише: Млађан Динкић
среда, 25 март 2009 18:59

- Није нам намера била да вршимо притисак на судство, нити да оспоравамо права радника, како неки тврде. Наш предлог је да се само стави привремени мораторијум на извршење пресуда код друштвених предузећа која су приватизована и солидно раде, а не генерално за целу привреду. Желели смо да избегнемо ситуацију да бивши радници плене машине садашњим и тако их остављају без посла.

Хоће ли држава одустати од неких пројеката?

- Хоће, али се неће штедети на инфраструктури. Очекујемо да најкасније у мају почне изградња Коридора 10 у Војводини. Проблем је веома компликована администрација. Ићи ће се на смањење броја институција, неке ће се спојити. То ће пратити рационализација трошкова и броја запослених. Ја сам решио и да смањим број саветника. То су врхунски стручњаци, али мораћу да им се захвалим од следећег месеца.

Програм кредита за почетнике наишао је на интересовање...

- Да, и степен враћања тих кредита је изузетно висок, близу 70 одсто. Аранжман је изузетно повољан - рок отплате до пет година, са каматом од један одсто, без хипотеке. Обезбедили смо око 3.000 кредита у вредности од четири милијарде динара и очекујемо запошљавање 12.000 људи.